

**Протокол № 8**  
**засідання педагогічної ради**  
**Спеціальної школи №1 в смт Клевань**  
**Рівненської обласної ради**

від 03 червня 2025 року

**Голова** Кузнецов Б.В., заступник директора з НР

**Секретар** Олена Скребець вчитель початкових класів

Присутні 58 Відсутні 17

**Порядок денний :**

**1. Про проходження апробації навчальних посібників для осіб з особливими освітніми потребами.**

**Слухали:** Бориса Кузнецова, заступника директора з НР, який повідомив присутніх, що до адміністрації закладу з вернулися представники Українського інституту розвитку освіти з метою дослідження навчальної літератури для закладів загальної середньої освіти де навчаються діти з особливими освітніми потребами. Апробація навчальних посібників для осіб з особливими освітніми потребами вперше запроваджується у 2025 році. Механізм проведення апробації, як одного з інструментів підтвердження якості навчальної літератури, регулюється низкою нормативних актів, зокрема: Законом України «Про освіту» (ст 64, 65, 75), наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку проведення апробації навчальної літератури для закладів загальної середньої освіти» від 13 червня 2024 року № 845, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 липня 2024 р. за № 1091/42436, наказом Міністерства освіти і науки України «Про апробацію навчальних посібників для осіб з особливими освітніми потребами у 2025 році» від 06 травня 2025 року № 690. Законом України «Про освіту».

В процесі апробації підручників участь приймали вчителі Алексійчук Вікторія Петрівна, Жарська Наталія Василівна, Шмалюх Валентин Іванович

**Слухали:** Алексійчук Вікторію, вчителя початкових класів, яка ознайомила педагогічний колектив з висновком щодо якості посібника, його відповідності запитам учасників освітнього процесу. Посібник відповідно до Переліку навчальної літератури, який проходить апробацію - «Рельєфне малювання» навчальний посібник для осіб з особливими освітніми потребами (Н 54) 3 клас (6 частин), авт. Довгопола К.С., Набоченко О.О.

Пропозиції і коментарі до посібника, які потрібно обов'язково виправити (із зазначенням конкретних позицій — номери параграфів, сторінок, завдань тощо):

- Підручник поділено на теми, проте не всі розділи мають підсумкові частини. Наприклад, після Теми 2 немає висновків чи загального узагальнення.
- Не вказана назва Теми 11 (с.47).
- У Темі 3 описані костюми і головні убори з вказівкою на національний одяг, проте поняття «костюм» трактується без наукового уточнення (с. 22).
- У малюнках будинків відсутня одна з його частин — фундамент (Тема 12, с.52-53, 54-55).
- У Темі 14 (с.67) є неточності в поданій інформації про равлика.
- Історичні та культурні факти цікаві, але не завжди сучасні (Теми 24-25, с.98-99; с.107-108).
- Відсутні QR-коди, інтерактивні посилання, додатки.

- Подекуди використано узагальнення без уточнення (напр. про одяг XIX століття).
- У текстах трапляються повтори та складні звороти з відсутністю необхідних розділових знаків у них. Наприклад, речення: «Покажи, де на малюнку хвіст лева. Якої він форми? Скільки в лева хвостів?» (Тема 5.2) — звучить штучно і може викликати усмішку або непорозуміння (с. 22) - «Українського хліба» (родовий відмінок, закінчення -а); вжиті слова русизми – «скатай з пластиліну шарик...» (с.28,Тема 6), «розчіска» (Тема 22,с.98) – гребінець.
- Частина зображень добре ілюструє зміст, інші не мають відповідності до тексту. Наприклад, відсутній малюнок білки (с.46 Тема 10). Деякі зображення є застарілими або не викликають асоціацій у сучасних дітей. Наприклад, використання персонажа Капітошки (Тема 7.3) може бути незрозумілим для більшості учнів.
- Присутні орфографічні помилки у підписах малюнків. (с.48 ,мал.11.1).
- Успішні педагогічні знахідки посібника (декілька прикладів):
- Уникання вербалізму знань. Автор навчає порівнювати, співставляти розміри реальних предметів та на малюнку(Тема 9,с.41.).
- Відслідковується повага до історичного минулого нашої країни, народних традицій, обрядів (Тема 8с.33, Тема 15 ,с.69)
- Побажання щодо покращення посібника:
- виправити граматичні помилки у вказаних прикладах.
- Відредагувати стилістику речень, прикладів текстів пісень, з урахуванням мовленнєвого досвіду учнів 3 класу.

**Слухали:** Жарську Наталію, вчителя початкових класів, яка ознайомила педагогічний колектив з висновком щодо якості посібника, його відповідності запитам учасників освітнього процесу. Посібник відповідно до Переліку навчальної літератури, який проходить апробацію - «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л. М., Просіна О. В.), навчальний посібник інтегрованого курсу для осіб з особливими освітніми потребами (Н 54, 5 клас 5 частин).

Пропозиції і коментарі до посібника, які потрібно обов'язково виправити (із зазначенням конкретних позицій — номери параграфів, сторінок, завдань тощо):

- Параграф №2 (ст. 9) Рельєфний малюнок коня, що мчить краще зобразити детальніше (очі, ніс)
- Декоративно-ужиткове мистецтво параграф №10 (ст. 32) досить складне завдання для учнів 5 класу. (Організація ярмарки);
- Чарівні арабески параграф №14 (ст. 39) Бракує інформації;
- У шостому абзаці параграфу №16 (ст.46) опечатка;
- Параграф №18 (ст.. 50). Варто додати ілюстрацію силуету;
- Параграф №34(ст. 84). Варто зауважити, що П'єро та Арлекіно є застарілими персонажами. Існує багато українських сучасних мультфільмів, герої яких краще підійдуть для цього завдання. Це стосується й афіши вистави “Пригоди Барона Мюнхгаузена”;
- Бракує узагальнення в кінці кожного параграфу. Сторінки в підручнику не пронумеровані;
- Відсутні інтерактивні посилання, QR-коди, додатки.

Побажання щодо покращення посібника:

- Включити коротенький висновок чи узагальнення;

- Додати термін “орнамент” та які існують мотиви(геометричний, рослинний, зооморфний..);
- Додати цифрові матеріали (посилання на аудіо, для відтворення звуків);
- Додати рельєфне зображення керамічного посуду: горщики, куманці, глечики; стилізовані культурні зображення тварин: баранці, козлики, леви;
- Деталізувати зображення в параграфах:2,18,24, 32,34,40,54;
- Замінити персонажів, назву афіши;
- Слід звернути увагу, що назви розділів, що зазначені у змісті не відображені у підручнику. Також, розділів «Перевіряю свої досягнення» у підручнику немає, хоча у змісті вони є.

Успішні педагогічні знахідки посібника (декілька прикладів):

- Під час формування змісту посібника, автори врахували пропедевтичну підготовку учнів з музичного мистецтва, їх знання з інших предметів естетичного спрямування, вікові особливості;
- Матеріал підручника відповідає діючій навчальній програмі;
- Навчальний матеріал має відповідний науковий виклад, котрий розрахований на учнів 5 класу, його подано доступно, точно, лаконічно;
- Посібник містить матеріал для слухання музики, запитання за прослуханням; музичний словничок; завдання з музичної грамоти, що ілюструються схематичними малюнками; біографії композиторів; зображення музичних інструментів, які є зручним для дітей зі зниженим зором; є роз’яснення запису нот шрифтом Брайля; є партитура музичних творів для виконання на уроці;
- Зручний для сприймання зміст: чітко розмежовані уроки музичного мистецтва та образотворчого мистецтва;
- Навчальний матеріал поданий цікаво у формі запитань і відповідей;
- Матеріали для слухання подаються як композиторів класиків, так і сучасних виконавців та в сучасній обробці.

Після кожного параграфа подано підсумкові завдання для перевірки знань учнів, що дає можливість у цікавій формі повторити та засвоїти навчальний матеріал, пройдений на уроці; підручник містить завдання творчого характеру та завдання для роботи в групах; для виконання певних завдань рекомендовано використання Інтернет ресурсів.

У навчальному матеріалі та завданнях посібника засади диференційованого підходу до навчання учнів відображені достатньо.

**Слухали:** Шмалюха Валентина Івановича, вчителя інформатики, який ознайомив педагогічний колектив з висновком щодо якості посібника, його відповідності запитам учасників освітнього процесу. Посібник відповідно до Переліку навчальної літератури, який проходить апробацію - “Інформатика” підручник для осіб з особливими освітніми потребами (Н 54) 5 клас (до шести частин) Тетяна Гребенюк, Ярослав Шевченко, Олександр Гордійко, Андрій Новак.

Пропозиції і коментарі до посібника, які потрібно обов’язково виправити (із зазначенням конкретних позицій — номери параграфів, сторінок, завдань тощо):

- Науковість викладу реалізується непослідовно (ст.24). Для 5 –го класу питання краще задати при вивченні текстового процесора. І об’єкти не текстового процесора у 8 питанні, а текстового документу;

- Представлено актуальну інформацію реалізується непослідовно (ст. 201) Wi-Fi 7 обіцяє принести справжню революцію у швидкості інтернету — до 46 Гбіт/с.;
- Непослідовно реалізується додаткові джерела інформації. Відсутні QR-коди, інтерактивні посилання, додатки (запис шрифтом Брайля);
- Фактологічна акуратність текстів реалізується непослідовно (ст. 201) Уточнити фактологічні дані, додати джерела або примітка(запис шрифтом Брайля);
- Відповідність нормам літературної мови реалізується непослідовно (ст. 25). У текстах трапляються повтори. Подумай: що спільного між об'єктами “Собака” та “Кіт”? Чи можна якось об'єднати ці спільні риси, щоб не повторювати їх у програмі двічі? (Підказка: іноді різні об'єкти можуть мати спільний “шаблон” — наприклад, вони всі “тварини”. Такий спільний шаблон допомагає краще організувати програму.) Що спільного між об'єктами "Собака" та "Кіт"? Як ти думаєш, чи можна якось використати ці спільні риси при організації програми, щоб уникнути повторення інформації?;
- Ілюстративний матеріал супроводжується необхідним підписом реалізується непослідовно (ст. 50 Мал. 6) Кошик – піктограма об'єкта операційної системи;
- Замінити піктограму на іншу, або малюнок підписати просто – Піктограми;
- Інші показники натиснути клавішу alt, потім стрілка вліво пункт меню «основне» клавіша enter далі клавіша tab до пункту «копіювати» - Потрібно вправо.

Побажання щодо покращення посібника:

- Виправити граматичні помилки у вказаних прикладах.
- Відредагувати стилістику речень, прикладів текстів пісень, з урахуванням мовленнєвого досвіду учнів 5 класу з порушенням зору (сліпота).

Успішні педагогічні знахідки посібника (декілька прикладів):

- Чітко дидактичні завдання (у вступі, передмові, параграфі, до теми/розділу).
- Навчальний матеріал має відповідний зрозумілий виклад, котрий розрахований на учнів 5 класу (лаконічно, доступно, точно).
- Наявний міжпредметний зв'язок.

Заслухали висновок/висновки щодо якості посібника/посібників, його/їхньої відповідності запитам учасників освітнього процесу.

### **УХВАЛИЛА:**

1. Пропонувати Українському інституту розвитку освіти до використання в освітньому процесі за умови доопрацювання посібники:
  - «Рельєфне малювання» навчальний посібник для осіб з особливими освітніми потребами (Н 54) 3 клас (6 частин), авт. Довгопола К.С., Набоченко О.О.;
  - «Мистецтво» навчальний посібник інтегрованого курсу для осіб з особливими освітніми потребами (Н 54) 5 клас (5 частин), авт. Вітюк Т.Б.;
  - “Інформатика” підручник для осіб з особливими освітніми потребами (Н 54) 5 клас (до шести частин) Тетяна Гребенюк, Ярослав Шевченко, Олександр Гордійко, Андрій Новак.
2. Підготувати відповідно до додатку 7 форми 9 загальний висновок про проходження апробації навчальних посібників для осіб з особливими освітніми потребами та додатку 5 форми 6 висновок щодо якості посібника, його відповідності запитам учасників освітнього процесу.

Директор школи

Євгенія Фалко

Секретар

Олена Скребець

**Загальний висновок**

Спеціальної школи № 1 в смт Клевани Рівненської обласної ради

про проходження апробації навчальних посібників

для осіб з особливими освітніми потребами 2025 році

Рішення Педагогічної ради № 8 від 03.06.2025р

1. Заслухали висновок/висновки щодо якості посібника/посібників, його/їхньої відповідності запитам учасників освітнього процесу

| № | Назва посібника                                                                                                                                  | Прізвище, ім'я, по батькові педагогічного працівника, який провів апробацію | Підпис педагогічного працівника | Рішення педагогічної ради                                               |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| 1 | «Рельєфне малювання» навчальний посібник для осіб з особливими освітніми потребами (Н 54) 3 клас (6 частин), авт. Довгопола К.С., Набоченко О.О. | Алексійчук Вікторія Петрівна                                                |                                 | Пропонувати до використання в освітньому процесі за умови доопрацювання |
| 2 | «Мистецтво» навчальний посібник інтегрованого курсу для осіб з особливими освітніми потребами (Н 54) 5 клас (5 частин), авт. Вітюк Т.Б.          | Жарська Наталія Василівна                                                   |                                 | Пропонувати до використання в освітньому процесі за умови доопрацювання |
| 3 | “Інформатика” підручник для осіб з особливими освітніми потребами (Н 54)                                                                         | Шмалюх Валентин Іванович                                                    |                                 | Пропонувати до використання в освітньому процесі за умови доопрацювання |

|  |                                                                                              |  |  |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|
|  | 5 клас (до шести частин) Тетяна Гребенюк, Ярослав Шевченко, Олександр Гордійко, Андрій Новак |  |  |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|

2. Затвердити висновок/висновки педагогічних працівників щодо якості посібника/посібників, їхньої відповідності запитам учасників освітнього процесу, які додаються.

**1. Інші побажання від педагогічних працівників (тут можуть бути і узагальнені результати опитування батьків):**

Співпрацюйте з педагогами-практиками які мають досвід роботи в системі закладів спеціальної освіти. Бажаємо успіху!